

նալով մինչեւ 1923 կը հետեւ Այնթապի վարդանեան վարժարանին. յետոյ, երբ Ֆրանսացիք կը քաշւէին այդ մարզէն, իւրայնոց հետ գաղթելով Հալէպ, կը յաճախէ նոյն քաղաքին Դամասկոս, յետոյ Կրթասիրաց վարժարանները, ու, այս վերջինէն շրջանաւարտ, 1929ին կը մտնէ Ս. Աթոռոյ Ժառանգաւորոց, ուր անմիջապէս կ'ընդունուի Բ. զասարանը: Երեք տարի վերջ, իր ակներեւ յառաջդիմութեան շնորհիւ բացառարար կը փոխադրուի Սարկասպներու դասարանը: — Այնուհետև, երկու քն ի միասին, կը լինին

մեր վարժարանին տիպար աշակերտաներէն, իրենց աշխատասիրութեամբ, ուստումա կան զարգացումովը, բարի վարժովը և կարգապահ և օրինասէր ընթացքովը:

Իրենց հոգեոր ծնողին, բոլոր ուսուցիչներուն և Տեսչութեան, ինչպէս և բազակ Միաբանութեան համազումն է թէ Ասուուծոյ և Ազգին իրկու արժանաւոր պաշտօնաներէն է որ աւելցած են Ս. Աթոռոյոց հոգանույն տակ. ու ամէնան իդն ու մտղեանքն է որ անոնք ման միշտ ի նոյն, անսայթաք և արդիւնայից կեանքով:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀԵՐՔՈՒՄ

Համաձայն Ս. Աթոռոյ Ցնօրեն Ժողովոյ վերջին նիստին մէջ կայացուած ոռուման, պարականութիւն ունինք ի պատօնն եւ երազարական յայտարարելու բէ Ս. Աթոռոյ անուան եւ վարկին դէմ քօնամական ոգուով գրաւած բռուցիկը, որուն անդրադարձած են վերջերա Սիւրբոյ ԱԶԴՒԱԾ եւ Կ. Պոլոյ ԱԶԴԱՐԱԾ բերերը, բացարձակ ստորիւն եւ անհերեր զրպարտուրին միշտն կը պարունակէ:

«Երեք երթառարդ՝ Վարդապետներ» անանուն տարազը, որ իբրև սոորագրութիւն դրաւած է այդ գրաւածին ներեւու կերծիքի բողոքին: Մեր Միաբաներէն ո՞չ մին պիտի զիշանե դիմել բողոքի այդպիսի սոյո կերպի մը: Այս դիմակին տակ կը ծածկուին Երևա սակամի դիմ քայց Վանին դուրս ապրու տիսուր մայներեամբ խմբակ մը անձեր, որոնք դառնացած են Վանին դէմ, զինաւորաց որովիներու չեն կրցած զոր ունենալ երեւ տարիներ ի վեր սկսուած եւ միջնեւ այսոյ տարունակուող շինուածական ձեռնարկութեանց մէջ, ուր կ'երազէին գտնել իւնենց համար տանու առաս աղբիւթենք. այս պատճառաւ պարզաբան ահափոռն կը կատարեն, ստիպելու համար Վանական Վաշչութիւնը՝ ուշադրութիւն դարձնել իւնեն:

Անոնք այդ զրպարտուրին երկու տարի ի վեր կը դիմեն նոս Բարձր Գոմիսերութեան եւ Պարտասինն զուրս ազգային ամեն ըրջանակի եւ կարեւու անհամեներու. բայց ո՞չ կառավարութիւնը եւ ո՞չ ուրիշներ արժէք չեն ուուած երեւ անոր եւ չեն բնաւ զրպած անով: Ս. Աթոռոյ Վաշչութեան՝ ոչ մէկ տեղէ այս առքի զիտողութիւն եւ նոյն իսկ հացում չէ հասած:

Պայով բռուցիկը պարունակութեան, իր ամբողջութեանը մէջ, այսինքն իր բոլոր մասերով, սահմանութիւն է ան:

Կ'ըս բէ Վանին մեծագումար պարտի բնաւ չէ նուազած. մինչդեռ նմանաւութիւնը այս է որ պարտի ուուր 100,000 Սրերինի զումարը վերջին երկու տարուան մէջ 93,000ի է իշխած. եւ նոյն տան կառուցուած են իր 54,000 Սրերին արժած խոռու տէներ, որոնց վարձերը պիտի յաշացուին միմիամ այդ պարտերու ժրջումը աւելի փուրացնելու:

Կ'ըս բէ Վանին ներեւն մատակարարեամ մէջ կեղծումներ կը պատճին միտ. զգացարութիւն մին է այս եւս. մեր բոլոր զործեր եւ հաօթւեներ խիս հակակեփի տակ են չորս տարիներ ի վեր մանաւանդ. Ցնօրեն Ժողովը իր կանոնաւոր հսկողութեան հեռարկած է զանոնէ, եւ առու արդիւնն է միայն ու մեր Պիտինն ամեն տարի կ'ունենայ համասարակուուած վիճակ, ու ենթմասական եւ մատակարարական տեղեկագիրները կը վաւերացուին Միաբանական Լեզիանուր Ժողովին:

Կ'ըս բէ Գանձարաւածի առարկաները կը վաճառուին, եւալին. դարձեալ սուս: Համարի արժէք ներկայացնուող իւրեւու վաճառումը կ'արգիի ո՞չ միշտ Վանին Կանոնը եւ

աւանդուրիւնը, այլ նաև Կառավարական օրենքը: Արդպիսի բան չէ պատճառած երբեք: Ասկէց առաջ Միաբանական Ընդհանուր ժողովով որոշուած եր ծախուր հանել միայն հանգուցեալ Միաբաններու անձնական իրերը, ժամացոյց, եւայլն, ինչպէս եւ Յախապէս զնուած ուկեղն առարկայ մը, որոնք ո՞չ արուեստի եւ ո՞չ հնագիտական տեսակէտով մեծ արձէք չեն ներկայացնեն: բայց այդ որոշումն ալ գրեթէ չէ գործադրուած, պերեամբի վերաբերեալ իրենաց գիտերու անկան պատճառաւ:

Խօսք չեմ ուզեր ընել հայուսակից ամ վերագրումներուն, որոնցմավ բռուցիկին նեղինակիւները ամսարուն կը պարաւեն վանական Վաշուրեան ամենն յարգի գիմերն ու պատօնեանները, ինչպէս եւ իրենց անգիտամտիւնների անձնութիւնը ամայակամ Ս. Արուսոյ քանկափին ծառայութիւն մատուցած երկու աշխարհական ազիտի անձնաւորութիւններ, որոնց յարգան միայն կը պարտիկ ազգովն:

Միայն այս արտայայտութեանց ձեւն ու ոյին արդէն պիտի կարենար հասկցենել քէ ի՞նչպիսի ենարագիք տեր մարդիկ կը քաշչեն չառագրուած այդ գրպարտապրին մուրին մէջ, եւ քէ լրացրական ուղղանութեան համաձա՞յն եր զբաղիլ անով եւ խմբացրական ընդլայնումներու նիւր հանել անկէ:

Հաստատութեան ենթին կեամին հարազա պատկերը, իր կրօնական, իմացական, ելմական, մատակարարական, ժինուածական եւայլն գիմերուն վայ կազմուած, այն է միայն՝ զօր Նորին Ամենապատութիւն Մրգան Պատրիարք Հայոր ամեն տարի մենական վերամուտի առքի Կ'արտասանն Միաբանական Ընդհանուր ժողովոյ առչեւ, եւ որ յետյ միւս կը հրաշարակուի «Սկզն Պատօն Պատօնաքերին մէջ:

Կը փափաքին որ մեր Սրբելի եւ Պատուաժան ժողովուրդը շնաւատայ տակէց տարբեր տեղեկութեանց, եւ չառուի մանաւանդ քսանական ոզուվ տարածայնուած լուրերէ:

Ի ԳԻՄԱՑ Տ'ԱՅՐԻՆ ԺՈՂՈՎՐԾ

Ա.Ա.Ա. ԱՏԵԽԱՎԱԳ.Ի.ՏԻ

ՊԱՏԻՒԱՎԱԱՎԱ ՓՈԽԱՎՈՐՈՒՄ

Ա.Ա.Ա.Ա. ԱՏԵԽԱՎԱԳ.Ի.ՏԻ ՄԱՐԱՐԱՄԱՆ ՄԱՐԱՐԱՄԱՆ Ա.Ա.Ա.Ա. ԱՏԵԽԱՎԱԳ.Ի.ՏԻ

14 Օգոստու 1935

Ա. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԵՆ

ԱՄՍՈՐՆԱՑ ՀՈՒՐԵՐ

Անցեալ Ագոստոս ամսուան ընթացքին, Ա. Ա. Արուսոյ Ֆնօքեն ժողովը տասը անգամներ ի նիստ գումարուեցաւ իրեն Վարչական Մարմին, Կաօն, Պետ. Անհանը երեք անգամ, իսկ Ռուսում. Խորհուրդը մէկ առաջամ, իւրաքանչիւրը զրագելով իր իւրաւասութեան մէջ եղան մնդիրեցուի:

● Եշ. 1 Օգոստ. — Երանչիսկեան Միաբաններան առաջաւորներէն Հ. Գրօնութօրք, վարդապետի մը ընկերակցութեամբ, յանուան իրենց Մեծասորի այցելեց Ս. Պատրիարք Հօր, Ա. Յառութեան Տաճարի պատառքաւագար վեհապատճեալ հարցի մը մասն տեսակցութեան մը համար:

● Եշ. Եր. Կիր. 4 Օգոստ. — Վարդապետ ուսամիտութեան և այդ առթիւ կատարուած ձեռնադրութեան վերաբերութեամբ մենք ամիսներ այս թիւին էլ 288ի գրութիւնը:

● Եշ. 5 Օգոստ. — Ս. Պատրիարք մատուցաւացաւ Ս. Փօքիչ գաւթիւ բացարեալ սկաննին տուշն. եւ յետու կատարուեցաւ հոգինանգիստ՝ պատրիարքացաց, միաբանից և հասարակաց գեղագմանավայրերուն մէջ:

● Եշ. 7 Օգոստ. — Տ. Նորայր վրդ. մէկնեաւ Հայէկ, ձնոցաց մօս՝ արձակուրդի. Տ. Տիրուան վրդ. նազարէթ, ժամանգաւուրաց արձակուրդի տեղ փնտուելու:

● Եշ. 8 Օգոստ. — Ս. Պատրիարքը, ընկերացութեամբ Տ. Մերուպ Արքազանի, Տ. Սիոն, Տ. Հայկազուն, Տ. Անրովրէ, Տ. Տիրայր վարդապետոց, Գ. Նուրբեանի և ճարարապետին. Յոպապէտ իշաւ, Հցիւրու համար գերեզմանատան մէջ այն ակցը, որը այս առքի պիտի կառաւի շինութիւնը ազգու գլուխուան գերանայարին:

● Եր. 9 Օգոստ. — Տ. Յառութիւն պարզաց մէկնեցաւ եղիպատան. Արէնք երթաւու համար, այցենութեան իր կւանդ եղածու:

— Տ. Տիրան վրդ. և ժամանգաւուրդ մէկնեան նազարէթի:

● Եր. 10 Օգոստ. — Տ. Պատրիարք Արեղյայ, ընկերակցութեամբ Անդրանիկ Սարհաւագի Անդրյուրդանան մէկնեցաւ, Ամմանի և մեսուէ Փայի ազգայնու նոգեսր այցելութեամբ:

— Հոգեւոյս Տ. Խասիք պատրիարքի գամբարանի ամբիոնի պիտի որմին մէջ ագուցուեցաւ այսօր յահճապահեայ հայկական մեծ խաչապարդ մը, նման անոր որ ասկէց առաջ ագուցուած էն նոգեսր Տ. Եղիշէ պատրիարքի գամբարանի վերին: